

Sygn. akt III RNs 4/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2019r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Renata Antkowiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Milena Jastrzemska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2019r. w Brodnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku D. C.

o przyznanie opiekunowi wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną J. C.

postanawia

1. przyznać D. C. - opiekunowi prawnemu całkowicie ubezwłasnowolnionej J. C. wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną J. C. za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w łącznej kwocie 4800 zł (cztery tysiące osiemset złotych), które pokrywane będzie ze środków publicznych,
2. oddalić wniosek w pozostałym zakresie,
3. ustalić, iż każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność

Sygn. akt III RNs 4/19

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni D. C. w dniu 11 stycznia 2019 roku złożyła wniosek o przyznanie jej wynagrodzenia okresowego za sprawowanie opieki nad ubezwłasnowolnioną całkowicie córką J. C., w piśmie precyzującym wniosek domagała się tego wynagrodzenia za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018r. w kwocie 500-600 zł miesięcznie ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej. W uzasadnieniu swojego żądania wskazała m.in., że córka J. urodziła się z porażeniem mózgowym, wymaga wszechstronnej i całodobowej opieki i pielęgnacji. Potrzebuje pomocy przy wszelkich czynnościach życiowych. Ponadto choruje na epilepsję, która wymaga stałej obecności jej osoby, zaś z uwagi na upośledzenie w stopniu znacznym wymaga sporych nakładów finansowych na leki, pomoce dydaktyczne oraz wyjazdy do sanatorium, które są częściowo refundowane.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik działający przez pełnomocnika – Dyrektora MOPS w B. wskazał, że rodzina Pani D. C. jest zarejestrowana w tamt. Ośrodku i korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto w ocenie Gminy wynagrodzenie za sprawowanie opieki powinno być ustalone zgodnie z treścią art. 53a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r., poz. 1508 z późn. zm.).

Sąd ustalił, co następuje:

Sąd Okręgowy w Toruniu postanowieniem z dnia 22 stycznia 2008 roku wydanym w sprawie I Ns 145/07 ubezwłasnowolnił całkowicie J. C. urodzoną (...) w B., córkę K. i D. z powodu upośledzenia umysłowego stopnia znacznego. Powyższe postanowienie uprawomocniło się z dniem 12 lutego 2008 roku. Następnie Sąd Rejonowy w Brodnicy postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2008 roku wydanym w sprawie III RNs 38/08 ustanowił opiekuna prawnego dla całkowicie ubezwłasnowolnionej J. C.. Obowiązki opiekuna prawnego powierzył jej matce D. C. i jednocześnie zobowiązał opiekuna prawnego do składania sprawozdań o podopiecznej w terminach co 6 miesięcy. Powyższe postanowienie uprawomocniło się dnia 8 maja 2008 roku. Od tego czasu D. C. jako opiekun prawny córki co sześć miesięcy składała sprawozdania z pełnienia opieki nad nią.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Brodnicy z dnia 16 października 2018 r., sygn. akt III RNs 22/18 przyznane zostało D. C. wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną J. C. ze środków publicznych za okres od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Brodnicy z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt III RNs 138/17 przyznane zostało D. C. wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną J. C. ze środków publicznych za okres od 1 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2017r.

Dowód: akta spraw Sądu Rejonowego w Brodnicy: III RNs 38/08 (k. 3 i 12), III RNs 138/17 (k. 88), III RNs 22/18 (k. 116) i Op 6/08.

D. C. została ustanowiona opiekunem prawnym córki J. C., która jest ubezwłasnowolniona całkowicie z powodu upośledzenia umysłowego stopnia znacznego. Mieszka ona z mężem i córką we własnym domu. Wnioskodawczyni wskazała, że opieka nad córką jest bardzo czasochłonna i pracochłonna, córka ma padaczkę, nie można jej zostawić samej, ona sama nic przy sobie nie robi. Matka musi być z nią 24 godziny na dobę, śpi z nią, ponieważ ona się budzi w nocy i trzeba jej pilnować. Wnioskodawczyni D. C. nie pracuje zawodowo z uwagi na opiekę nad córką i z tego tytułu ma świadczenie 1500 zł z groszami. Z kolei ubezwłasnowolniona J. otrzymuje rentę socjalną w kwocie 935 zł i zasiłek pielęgnacyjny z MOPS – u 180 zł miesięcznie. Wnioskodawczyni podała, że jej mąż pracuje dorywczo, jest teraz za granicą przy pracach sezonowych i jedzie na półtora miesiąca i on tak wyjeżdża 2 razy do roku, według niej - średnio zarabia około - jakby przeliczyć na wszystkie miesiące roku, kiedy też nie pracuje - to wychodzi 1000 zł miesięcznie. Wnioskodawczyni podała też, że ze środków, które są przyznane na córkę nie wystarcza na jej potrzeby i dokładać trzeba, dlatego mąż podejmuje prace dorywcze, on nie ma wieku do emerytury. Wnioskodawczyni wskazała, że córka J. jest leczona u neurologa na NFZ, ale leki trzeba opłacić - 150 zł miesięcznie, bo do tego dochodzą leki od ogólnego lekarza rodzinnego, bo córka ma problem z wypróżnianiem się - jej źle pracują jelita, jest też leczona stomatologicznie na NFZ, ale trzeba jechać do O. i są koszty dojazdu. Jej pieniądze nie wystarczają, żeby mogło być opiekunowi prawnemu wynagrodzenie przyznane z jej środków. Ona szybko niszczy odzież. Brudzi się bardziej, wymaga częstego prania, zużywa się dużo wody, prądu, środków czystości i z tym się wiążą duże koszty, poza tym jest rehabilitacja, którą prowadzi matka w domu. Wnioskodawczyni wskazała, że nie mają oni innych dochodów, ponoszą opłaty związane z utrzymaniem domu w tym z ogrzaniem węglem.

Dowód: zeznania wnioskodawczyni D. C. k. 157 akt oraz dowody z dokumentów na kartach: 128-135; 138, 146, 153-154 akt przedmiotowej sprawy, ponadto z akt sprawy Op 6/08 Sądu Rejonowego w Brodnicy.

Sąd zważył co następuje:

Kwestię wynagrodzenia opiekuna reguluje art. 162 krio. Z treści § 1 cytowanego przepisu wynika, że Sąd opiekuńczy przyzna opiekunowi za sprawowanie opieki na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo wynagrodzenie jednorazowe w dniu ustania opieki lub zwolnienia go od niej. Z treści § 2 tego przepisu wynika z kolei, że jeżeli nakład pracy opiekuna jest nieznaczny lub gdy sprawowanie opieki jest związane z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej albo czyni zadość zasadom współżycia społecznego wynagrodzenia nie przyznaje się. W przypadku przyznania wynagrodzenia pokrywa się ono z dochodów lub z majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba

ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej, co wskazuje § 3 omawianego przepisu.

W myśl zasady wyrażonej w art. 162 § 1 krio opieka jest sprawowana odpłatnie. Odpłatność sprawowania opieki nie jest uzależniona od zakresu obowiązków i praw opiekuna. Przewidziany w art. 162 § 2 krio wyjątek od zasady odpłatności sprawowania opieki jest związany ze stopniem nakładu pracy opiekuna i z tym czy sprawowanie opieki jest związane z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej albo czyni zadość zasadom współżycia społecznego. Według art. 162 § 1 krio przyznane opiekunowi wynagrodzenie ma być stosowne. Wynika z tego konieczność uwzględnienia tych wszystkich okoliczności, które mogą mieć wpływ na jego wysokość. Chodzi tu przede wszystkim o takie okoliczności, jak zakres obowiązków opiekuna co do pieczy nad osobą podopiecznego (zakres tych obowiązków zależy m.in. od stanu zdrowia podopiecznego) lub zakres obowiązków opiekuna co do zarządu majątkiem podopiecznego (zakres tych obowiązków zależy m.in. od wielkości i rodzaju tego majątku) a - w konsekwencji nakład i rodzaj pracy opiekuna. Takimi okolicznościami mogą być również: jakość sprawowanej opieki, stan majątkowy osoby, dla której opiekun został ustanowiony, wysokość dochodów osiąganych z majątku podopiecznego, wpływ pracy opiekuna na dochodowość tego majątku itp. Przyznanie opiekunowi wynagrodzenia może nastąpić wyłącznie na jego żądanie. Sąd opiekuńczy może przyznać opiekunowi wynagrodzenie okresowe albo jednorazowe. Przez wynagrodzenie okresowe rozumie się zwłaszcza wynagrodzenie miesięczne, kwartalne i roczne.

Należy przyjąć jako zasadę, iż w sytuacji, gdy wynagrodzenie będzie pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej (art. 162 § 3 in fine krio), przyznane opiekunowi wynagrodzenie będzie wynagrodzeniem okresowym na podstawie art. 53a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przez okres wskazany w orzeczeniu.

Zgodnie natomiast z art. 53a Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2018r., poz. 1508 z późn. zm.) wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że wnioskodawczyni D. C. przez cały czas opiekuje się córką J. C. a na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Brodnicy z dnia 16 kwietnia 2008 roku wydanym w sprawie III RNs 38/08 roku jest jej opiekunem prawnym. Sąd w całości dał wiarę zeznaniom wnioskodawczyni, bowiem są one przekonujące i w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym układają się w pewną logiczną całość. Nakład pracy matki J. C. - pani D. C. przez cały okres sprawowanej opieki jest bardzo duży, jest to opieka całodobowa, bardzo wyczerpująca. Dochody ubezwłasnowolnionej nie są na takim poziomie, żeby mogły pokryć wynagrodzenie za opiekę. Dochód ubezwłasnowolnionej jest nawet niewystarczający na pokrycie jej potrzeb. Praca opiekuna przez cały okres, za który jest dochodzone wynagrodzenie była i jest olbrzymia, pełna poświęcenia. Opiekun prawny nie miał w tym okresie żadnej możliwości uzyskiwania dodatkowych dochodów, świadczenia pracy poza domem i powiększanie swojego majątku. Okoliczność, że opiekun prawny jest matką ubezwłasnowolnionej nie pozbawia jej prawa do dochodzenia wynagrodzenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy cytowanych wyżej przepisów postanowił przyznać D. C. - opiekunowi prawnemu całkowicie ubezwłasnowolnionej J. C. wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnioną J. C. za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018r. w łącznej kwocie 4.800 zł (cztery tysiące osiemset złotych), które pokrywane będzie ze środków publicznych - o czym orzeczono jak w pkt 1. postanowienia. W punkcie 2. postanowienia Sąd oddalił wnioski w pozostały zakresie. W punkcie 3. postanowienia Sąd orzekł o kosztach postępowania ustalając, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie - o powyższym orzeczono po myśli art. 520 § 1 kpc.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność